FOI MEMO
Projekt/Project
Huvudstudie militärstrategisk kommunikation BO

Sidnr/Page no
1 (10)

Projektnummer/Project no
E12658

Uppdragsgivare/Client
Försvarsmakten

FoT-område
Inget FoT-område

Författare/Author
Sofia Olsson

Datum/Date
2026-10-28

Memo nummer/Number
FOI Memo 9408

En bild byggd av lego och AI

Observationer av informationsmiljön under den inledande fasen av kriget mellan USA, Israel och Iran våren 2026

1 Bakgrund

I en video postad på Truth Social tillkännagav president Trump den 28 februari 2026 att USA tillsammans med Israel inlett ett anfall på Iran. Operationen fick i USA namnet *Epic Fury* och i Israel *Operation Roaring Lion*. Som målsättning för operationen angav USA bland annat att förhindra att Iran tillskansar sig kärnvapen, att förstöra Irans befintliga robotar och dess produktionskapacitet, att desarmera Irans proxynätverk samt att utradera Irans marinstridskrafter.[1] Israels försvarsminister beskrev anfallet mot Iran som ”förebyggande”.[2] Båda länderna har länge varit kritiska mot Irans kärnteknikskprogram, vilket de menar syftar till att utveckla kärnvapen.[3]

Under den första vågen av anfall dödades bland andra Irans högste ledare, Ayatolla Khamenei.[4] Israel och USA har slagit till mot platser som har kopplingar till Irans kärnteknikprogram, liksom centrala anläggningar för olje- och gasproduktion. Ett exempel på det senare är Khargön, vilken huserar stora oljeterminaler.[5]

Kriget har fått spridningseffekter, bland annat har Israel anfallit mål i Libanon och Hizbollah har skjutit raketer mot Israel.[6] Det har förekommit attacker på amerikanska militärinstallationer och baser i bland annat Bahrain, Irak, Förenade Arabemiraten och Kuwait, liksom på USA-allierade länder som Oman och Saudiarabien.[7] Iran har bland annat svarat med att stänga Hormuzsundet, centralt för flertalet globala handelsflöden.[8] Hösten 2026 är konflikten ännu inte avslutad.

Bortom den kinetiska striden är kriget ett exempel på hur informationsmiljön spelar en roll i samtidens konflikter, som en konfliktarena i sig och som förstärkare av det som pågår på marken. Informationsfronten i detta krig har uppmärksammats inte minst för den stora mängden AI-genererat innehåll och de iranska legovideorna (se vidare kapitel 2.2). Följande memo beskriver båda dessa fenomen och ger en övergripande skildring av informationsmiljön under den initiala fasen av kriget mellan USA, Israel och Iran våren 2026.

1.1 Syfte och målgrupp

Detta memo är skrivet inom ramen för Försvarsmaktens Huvudstudie militärstrategisk kommunikation som en del av huvudstudiens omvärldsbevakning och kunskapsuppbyggnad om

---

[1] Joseph Rodgers och Bailey Schiff, Operation Epic Fury and the Remnants of Iran’s Nuclear Program. *CSIS*, 28 februari 2026, via: https://www.csis.org/analysis/operation-epic-fury-and-remnants-irans-nuclear-program [2026-04-07].

[2] Emanuel Fabian, “Israel has launched a preemptive attack on Iran, Defense Minister Katz says; sirens sound across Israel”. *Times of Israel*, 28 februari 2026, via: https://www.timesofisrael.com/liveblog_entry/israel-has-launched-a-preemptive-attack-on-iran-defense-minister-katz-says-sirens-sound-across-israel/ [2026-04-07].

[3] Rodgers och Schiff, 2026.

[4] Jon Gambrell, Melanie Lidman, Josh Boak och Eric Tucker, ”Iran’s supreme leader killed in major attack by US and Israel”. *AP News*, 1 mars 2026, via: https://apnews.com/article/iran-us-explosion-tehran-c2f11247d8a66e36929266f2c557a54c [2026-04-07].

[5] Sofia Clason, ”USA har anfallit ”förbjudna ön” – Trumps nya hot”, *Dagens Nyheter*, 14 mars 2026, via: https://www.dn.se/varlden/usa-har-anfallit-forbjudna-on-trumps-nya-hot/ [2026-04-09].

[6] Alice Cuddy, Samantha Granville, Lucy Williamson, ”Israel strikes Lebanon after Hezbollah rocker fire as Iran conflict widens”, *BBC*, 2 mars 2026, via: https://www.bbc.com/news/articles/c5y4v8g13wxo [2026-04-09].

[7] Devon Lum och Haley Willis, ”Iran Strikes U.S. Military Facilities Across Gulf Region”, *The New York Times*, 1 mars 2026, via: https://www.nytimes.com/2026/03/01/world/middleeast/iran-strikes-us-military-facilities.html [2026-10-27]; Vivian Nereim, “Trapped Between U.S. and Iran, Gulf Countries Face Nightmare Scenario”, *The New York Times,* 3 mars 2026, via: https://www.nytimes.com/2026/03/03/world/middleeast/iran-us-israel-war-persian-gulf.html [2026-10-27].

[8] Lauren Kent och Annette Chol, “Mines, missiles and miles of coastline: Why Iran has the upper hand in the Strait of Hormuz”, *CNN*, 27 mars 2026, via: https://edition.cnn.com/2026/03/26/middleeast/how-iran-controls-strait-of-hormuz-explained-intl-vis [2026-04-09].

informationsmiljön under samtida konflikter. Syftet är att dokumentera allmänna observationer från de första åtta veckorna av kriget. Fokus är på innehåll som spridits på sociala medier.

Memot gör ett antal nedslag som är tänkta att ge läsaren en orientering i den samtida informationsmiljön och kommunikation under krig och konflikt, i synnerhet under den inledande fasen när aktörer försöker forma bilden av konflikten. Av den anledningen handlar memot om innehåll som kan antas ha skapats för en företrädesvis extern publik och inte den egna befolkningen, även om det förstås kan sammanfalla.

1.2 Avgränsningar

Memot ger inte en heltäckande beskrivning av informationsmiljön omgärdandes konflikten, inte heller av kommunikationen relaterat till kriget i stort. Det har under den undersökta perioden kommunicerats mycket om kriget på vad som kan kategoriseras som mer traditionella sätt (presskonferenser, tv-sända tal med mera). Denna kommunikation analyseras inte djupare i detta memo.

Memot ger ingen djupare teoretisk bakgrund till kommunikation under pågående konflikter och krig eller om informationsmiljön som fenomen. Här hänvisas läsaren till tidigare forskning som bedrivs på och har publicerats vid FOI.[9] Memot ska betraktas som en orientering, baserad på medierapportering, analyser från tankesmedjor och primärkällor i form av inlägg på sociala medier.

Tidsmässigt avgränsas memot till de första åtta veckorna av konflikten. Avgränsningen är gjord av två anledningar – dels för att det är av intresse att se hur kommunikationen tar form efter att konflikt inleds (här bygger memot vidare på FOI-forskning om kommunikation på sociala medier under den första perioden av en konflikt[10]), dels på grund av studiens omfattning.

Språkmässigt avgränsas innehållet till innehåll på engelska eller med engelskspråkiga beskrivningar. Innehåll på exempelvis hebreiska eller persiska förekommer, men har då bara inkluderats om det funnits en översättning eller om budskapet varit självförklarande utan behov av översättning.

Memot gör ingen djupare analys av syfte, spridning eller möjlig effekt av kommunikation. Det kan användas som underlag för vidare studier om kommunikation under krig och konflikt. En metodologisk brist som läsaren ska ha med sig är att det inte finns någon särskild systematik bakom materialinsamlingen, vilken delvis beror på studiens omfattning, delvis på dess syfte; det är inte en kartläggning utan handlar just om observationer och dokumentation under pågående konflikt, utifrån ett informationsmiljöperspektiv. Materialet speglar i mycket vad som lyfts fram och rapporterats om, vilket visserligen ger en vinklad bild men också säger något om vad som får genomslag i den miljö som vi i Sverige befinner oss i.

---

[9] Se exempelvis Per-Erik Nilsson, Sofia Olsson och Ivar Ekman, Den nya informationsmiljöns topografi – Teknik, människa och strategi i osäkerhetens tidevarv. FOI-R—5342—SE, *Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI)*, Stockholm, 2022; Per-Erik Nilsson och Kristina Hellström, All Eyes on Ukraine: Strategic Communication in the Russo–Ukrainian War, 2023–2024, FOI-R--5758—SE, *Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI)*, Stockholm, 2025; Ivar Ekman och Per-Erik Nilsson, Ukraine's Information Front: Strategic Communication During Russia's Full-Scale Invasion of Ukraine, FOI-R--5413--SE, *Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI)*, Stockholm, 2023; Sofia Olsson, Internetmemer i konfliktens informationsmiljö, FOI Memo 8803, *Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI)*, Stockholm, 2025.

[10] Per-Erik Nilsson, Sofia Olsson och Kristina Hellström, Från fronten till skärmen. En analys av israelisk och ukrainsk kommunikation på Twitter/X i den initiala fasen av eskalerad konflikt, FOI-R—5605—SE, *Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI)*, Stockholm, 2024.

2 Nedslag

2.1 Sociala mediers centrala roll

De etablerade sociala medieplattformarna är väsentliga för att förstå informationsmiljön, också under kriget i Iran 2026. Plattformarna är inte bara kanaler genom vilka distribution av innehåll sker utan är del av infrastrukturen, inte minst på grund av algoritmerna som bland annat driver på vilket innehåll som får uppmärksamhet, vilket som drunknar i flödet och vem som får syn på vad.[11]

Mycket kommunikation om kriget sker öppet på plattformar. I synnerhet gäller det officiell, kommenterande eller besvarande kommunikation. Inte minst den amerikanska administrationen använder sociala medier som X och president Trumps egna plattform Truth Social som centrala forum för att kommunicera sina budskap, en strategi som verkar fortsätta även under väpnad konflikt.

Flera centrala aktörer i konflikten använder X aktivt. Exempelvis har Israels försvarsmakt sedan lång tid tillbaka en etablerad närvaro på X, på flera olika språk.[12] Mycket innehåll sprids såväl enbart på X som från X till andra plattformar och vice versa. Den amerikanska administrationens X-konton återpublicerar återkommande inlägg som president Trump skrivit på Truth Social.[13]

Den iranska regimen har ett väl utbyggt nätverk av konton på X kopplade till iranska ambassader och konsulat runt om i världen.[14] De iranska kontona synkroniserar till synes sina budskap – ibland replikerar de skojfriskt på varandra – och har antagit en sarkastisk ton i sina svar på de amerikanska budskapen. Exempelvis imiteras president Trump och hans återkommande avslutningsfraser i sina inlägg på sociala medier: ”Thank you for your attention to this matter!”. Kontona postar diverse inlägg med olika internetmemer och videor som ska uppfattas som ironiserade gentemot framförallt USA och den amerikanska presidenten (se vidare kapitel 2.2).[15]

Utöver de konton som går att koppla till en officiell aktör finns det ett antal andra konton, autentiska eller icke-autentiska, som sprider inlägg om Irankriget på X.[16] En del av dessa sprider vilseledande information, vilket X på olika sätt har försökt att begränsa. Inte minst handlar det om AI-genererade bilder och videoklipp.[17]

---

[11] Krysia Sikora och Joseph Bodnar, Iran’s diplomats launch a meme war. *Institute for Strategic Dialogue, ISD-US*, 23 april 2026, via: https://www.isdglobal.org/digital-dispatch/irans-diplomats-launch-a-meme-war/ [2026-05-26].

[12] IDF har språkspecifika konton där kommunikation sker på engelska, farsi, franska, tyska, ryska, turkiska, spanska med flera. Se exempelvis Israels försvarsmakt (@IDF), *X*, via: https://x.com/IDF [2026-04-09]; Israels försvarsmakt (@IDFFarsi), *X*, via: https://x.com/IDFfarsi [2026-04-09]; Israels försvarsmakt (@IDFGerman), *X*, via: https://x.com/IDFGerman [2026-04-09].

[13] Se exempelvis Vita huset (@WhiteHouse), ““NATO WASN’T THERE WHEN WE NEEDED THEM, AND THEY WON’T BE THERE IF WE NEED THEM AGAIN. REMEMBER GREENLAND, THAT BIG, POORLY RUN, PIECE OF ICE!!!” - President Donald J. Trump”, bild, *X*, 9 april 2026, via: https://x.com/WhiteHouse/status/2042027252053897428 [2026-04-09].

[14] Enbart på plattformen X identifierades i en analys av Institute for Strategic Dialogue (ISD) runt 150 konton kopplade till iranska diplomater och myndigheter. Sikora och Bodnar, 2026.

[15] Exempelvis Irans ambassad i Storbritannien och Finland: Irans (I.R.av) ambassad i Storbritannien (@Iran_in_UK), ”Thank you for you attention to this matter!”, bild, *X*, 4 april 2026, via: https://x.com/Iran_in_UK/status/2040359587849679260 [2026-04-09]; IraniFinland (@IRANinFINLAND), ”Mr. @realDonaldTrump @POTUS, Under your orders, more than 30 universities across the country have been targetted. In Tehran alone-University of Science & Technology, Shahid Beheshti University, and just last night, Sharif University of Technology-have been attacked. There are only two possibilities: Either you see education as a threat and knowledge as the enemy… or rather, there isn’t a second option-because no sane and stable person targets universities. This shouldn’t need explaining. Thank you for your attention to this matter…”, bild, *X*, 6 april 2026, via: https://x.com/IRANinFINLAND/status/2041049094601187771 [2026-04-09]. Se även Sikora och Bodnar, 2026.

[16] Med icke-autentiska avses här konton som inte drivs av verkliga personer. De kan exempelvis vara automatiserade konton, delar av ett botnätverk, eller imitatörer av autentiska personer.

[17] Det rapporterades dock om att AI-tjänster, som Grok – X:s egna – felklassiciferat äkta innehåll som AI-genererat och vice versa.

Tiktok och Youtube har också varit centrala kanaler. På Tiktok har det identifierats koordinerade nätverk som sprider AI-genererade videor och driver engagemang genom oäkta förstärkning.[18]

Även om sociala medier är centrala är traditionell massmedia högst relevant, bland annat för samspelet mellan traditionella medier och sociala medieplattformar. Inlägg från sociala medier sprids också i traditionell media. Det har exempelvis rapporterats mycket om såväl Vita husets internetmemer och iranskstödjande AI-genererade videoklipp och bilder i svensk media.[19] Att det rapporteras om dessa videor, bilder och inlägg ger dem ytterligare spridning och gör att de når personer som kanske inte dagligen rör sig på sociala medier.

2.2 Förstörelse, lego och katter

Innehållet om kriget i informationsmiljön är ett sammelsurium av äkta och oäkta innehåll, som brukligt är vid samtida krig. Trenden med AI-genererat innehåll i krigens informationsmiljö har varit stigande sedan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina 2022, men accelererat betydligt det senaste året. Det beror sannolikt på det senaste årets utveckling av AI-verktyg. NewsGuard, en amerikansk tjänst som bland annat värderar nyhetskällor och har en faktagranskningstjänst, konstaterade att de aldrig tidigare noterat så mycket AI-genererat innehåll under en specifik tidsperiod som under de första veckorna av kriget.[20] Vissa analyser pekar på att Irankriget 2026 kommer att gå till historien som det krig då AI-genererat innehåll överbelastade informationsmiljön på riktigt och att det är en effekt av att de kraftfulla AI-verktygen är lättåtkomliga och i stort oreglerade samt att konflikten involverar flera av världens stora geopolitiska aktörer.[21]

Det AI-genererade innehållet är mycket diversifierat och visar bland annat Jerusalems förstörelse, bombade landmärken runt om Mellanöstern, skadade och flyende människor, tillfångatagna soldater och ödelagda städer. Det förekommer också falska bilder och videor som visar krigsförberedelser, förstörda militära system och ett havererat Iron Dome, Israels välkända luftvärnssystem.[22] I samband med att Ayatolla Khamenei rapporterades dödad spreds falska bilder på hans kropp i rasmassor.[23] Det AI-genererade innehållet blandas med äkta vittnesmål, foton och videoklipp, vilket ytterligare försvårar bedömningen av vad som är sant och inte.

Autentiskt beteende imiteras för att öka trovärdigheten för bilder och videor. Till exempel videor som visar någon typ av förstörelse kopplad till robotattacker och där det zoomas in på förstörelsen.

---

[18] Alethea team.,"Inside a Coordinated AI-generated Propaganda Campaign on TikTok". *Alathea*. 16 mars 2026, via: https://alethea.com/insights/inside-a-coordinated-ai-generated-propaganda-campaign-on-tiktok?utm_source=indicator.media&utm_medium=newsletter&utm_campaign=briefing-uk-gov-mulls-an-ai-label-mandate&_bhlid=412225ecc6f17f09eea2b558a355c5b65b52d1de [2026-04-08].

[19] Se exempelvis Isak Fritzon, "Lego-memes nytt verktyg i propagandakriget", *Aftonbladet*, 28 mars 2026, via: https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/0ppp72/lego-memes-nytt-verktyg-i-propagandakriget [2026-05-26]; Ida Palm, "Irankriget: Legofilm och spel används i propagandan", *SVT Nyheter*, 19 mars 2026, via: https://www.svt.se/nyheter/utrikes/irankriget-legofilm-och-spel-anvands-i-propagandan [2026-04-10]; Cesar Fältskär, "Nytt propagandakrig: "Kan bli stilbildande"", *Expressen*, 26 april 2026, via: https://www.expressen.se/nyheter/varlden/nytt-propagandakrig-kan-bli-stilbildande-/ [2026-05-26]; Nadja Sirkka, ""Lego-Trump" nyckelspelare i Irans propagandakrig", *Dagens Nyheter*, 31 mars 2026, via: https://www.dn.se/varlden/lego-trump-nyckelspelare-i-irans-propagandakrig/ [2026-05-26].

[20] Sofia Rubinson, "Real is the New Fake", *NewsGuard's Reality Check*, 31 mars 2026, via: https://www.newsguardrealitycheck.com/p/real-is-the-new-fake?utm_source=substack&utm_medium=email [2026-04-07].

[21] Rubinson, 2026; Gretel Khan, "Trolling, memes and deepfakes: How AI is thickening the fog of war", *Reuters Institute of the Study of Journalism University of Oxford*, 4 maj 2026, via: https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/news/trolling-memes-and-deepfakes-how-ai-thickening-fog-war [2026-05-26].

[22] Stuart A Thompson och Alexander Cardia, "Cascade of A.I. Fakes About War With Iran Causes Chaos Online", *The New York Times*, 13 mars 2026, via: https://www.nytimes.com/interactive/2026/03/14/business/media/iran-disinfo-artificial-intelligence.html [2026-04-08].

[23] Najmi Mamat, "Images of Iran's supreme leader buried by rubble are AI-generated", *AFP Fact Check*, 3 mars 2026, via: https://factcheck.afp.com/doc.afp.com.99JE8ZQ [2026-04-09].

Inzoomningen sker hackigt och stegvis, vilket är så många verkliga personer filmar på sina mobiltelefoner. Andra videor är skakiga, som om den som filmar rör sig snabbt, också det ett sätt att försöka imitera äkta mobilfilmer.[24]

Utöver mer realistiska videor och bilder på förstörelse och krigets konsekvenser sprids internetmemer, både med klassiska memmotiv och andra som med all tydlighet är AI-genererade.[25] Bland annat dyker kända personer upp i nya kontexter, som den avlidne Jeffrey Epstein i en israelisk soldatuniform. De förekommer även i internetmemer med fabricerade budskap där det framstår som att kända människor uttalat sig till stöd för endera sidan, exempelvis kända fotbollsspelare.[26]

Ett annat noterbart exempel är hur kvinnor framställs i pro-iranska videor. Det har bland annat förekommit AI-genererade videor på kvinnliga iranska stridspiloter. Dessa videor, som bland annat spreds av vad som framstår som ett koordinerat nätverk på Tiktok, hängde på och kapade hashtaggar som tidigare använts under iranska folkliga protester mot kvinnligt förtryck. Kapandet av hashtaggar har beskrivits som en beteende som kan vara svårt för tjänster som scannar av medier och sociala medier efter desinformation och falskt innehåll att plocka upp. Anledningen är att det vid första anblick i den här kontexten inte framstår som något suspekt – bilder och videor på kvinnliga piloter kombinerat med hashtaggar som förespråkar kvinnlig frigörelse – men som för Iran och det iranska samhället framstår som avvikande.[27]

Från den amerikanska administrationen sprids bland annat videor som kombinerar välbekanta klipp från sport, tv-spel eller filmer med vad som uppges vara avklassificerade underrättelseinhämtade bilder och videor från robotattacker.[28] Det övergripande budskapet i dessa videor handlar om amerikansk dominans och framgång, inte minst militärt.

Mest uppmärksamhet under krigets inledande fas har de pro-iranska AI-genererade legovideorna fått.[29] De är många till antalet och sannolikt, åtminstone delvis, producerade av Explosive Media – även om det inte går att utesluta att det finns andra aktörer som imiterar dem.[30] Videorna berättar en sammanhållen historia om kriget. Det finns återkommande narrativ, som att kriget är en manöver för att avleda uppmärksamhet från olika inrikespolitiska utmaningar för president Trump, som Epsteinfilerna, ökade levnadskostnader för gemene amerikan och debatten om

---

[24] Thompson och Cardia, 2026.

[25] För en orientering om internetmemer, se Olsson, 2025.

[26] Se ett stort urval av identifierade AI-genererade bilder och videor i Thompson och Cardia, 2026.

[27] Alethea team, 2026.

[28] Eli Stokols, Ben Johansen, Jack Detsch och Paul McLeary, ”Inside the White House plan to sell the Iran war online”, Politico, 18 mars 2026, via: https://www.politico.com/news/2026/03/18/white-house-iran-game-online-00834373 [2026-04-08]. Att avklassificerat material används i kommunikation om kriget online har förekommit tidigare, exempelvis i IDF:s kommunikation under kriget som följde på Hamas angrepp den 7 oktober 2023. Se Nilsson, Olsson och Hellström, 2024.

[29] Det är inte första gången i historien som just legogubbar har använts i propaganda och desinformation. Det har förekommit i samband valet i Moldavien 2025 och under covidpandemin, bland annat. Renée DiResta, ”When Virality Is The Message: The New Age of AI Propaganda”, *TIME*, 2 april 2026, via: https://time.com/article/2026/04/02/when-virality-is-the-message-the-new-age-of-ai-propaganda/ [2026-04-10].

[30] DiResta, 2026. Relationen mellan Explosive Media och den iranska regimen är oklar. I intervjuer med the New Yorker och BBC hävdar de själv att de är fristående från regimen men det är inte verifierat. I en intervju med BBC säger “Mr Explosive” att den iranska regimen har varit en ”kund”. Kyle Chayka, ”The team behing a pro-Iran, lego-themed viral-video campaign”, *The New Yorker*, 2 april 2026, via: https://www.newyorker.com/culture/infinite-scroll/the-team-behind-a-pro-iran-lego-themed-viral-video-campaign [2026-04-14]; Matt Shea och Laurie Kalus, “We spoke to the man making viral Lego-style AI videos for Iran. Experts say it’s powerful propaganda”, *BBC*, 12 april 2026, via: https://www.bbc.com/news/articles/cjd8jrd1vnyo [2026-04-15].

immigrationspolisen ICE. Ett annat narrativ är att det är Israel, genom premiärminister Netanyahu, som styr vad USA gör. Här framstår USA som en marionett som Israel kontrollerar.[31]

I videorna finns subtila hänvisningar till andra debatter i USA som framförallt ska ses som trollningar av president Trump. Det handlar bland annat om hans kritiserade golfspelande, om TACO (*Trump Always Chickens Out*) och referenser till skandalen med vuxenfilmstjärnan Stormy Daniels.[32] Videorna innehåller även historiska paralleller till Vietnamkriget och förtryck av den amerikanska ursprungsbefolkningen, liksom anspelningar på diverse konspirationsteorier om bland annat 2Pac och Michael Jackson.[33]

De legovideor som skildrar det iranska motståndet mot USA och Israel framställer den iranska regimen som beslutsam och med stor folklig uppbackning. Kvinnor porträtteras som del av den aktiva kampen mot motståndarna, med vapen i hand. Den islamska tron är påtaglig i vissa av videorna, med legofigurer som ber och Koranen som lyfts fram.

Legovideorna har kommenterat utvecklingen i kriget, i nära realtid. Centrala händelser i kriget skildras, som förstörelsen av en flickskola i Minab, nedskjutningen av de amerikanska F15-planen liksom stängningen av Hormuzsundet och överenskommelser om eldupphör.[34] Utöver händelserna som skildras är musiken central, både i genreval och text. En del av videorna som fokuserar på att reta och håna president Trump är tonsatta med engelskspråkig, vad det verkar AI-genererad, hiphop. Videorna som framförallt visar upp iranskt motstånd har istället mer dramatiskt, instrumentell musik eller musik med text på arabiska eller farsi.

AI-genererade videor som ger en kinesisk syn på konflikten har också uppmärksammats. I flera framställs de centrala aktörerna som djur, exempelvis USA som en örn och Iran som en perserkatt. I en av dem, som bedömts producerats av det statliga kinesiska tv-bolaget CCTV, skildras hur en perserkatt söker hämnd på en örn med kungakrona efter att örnen lönnmördat perserkatternas ledare. Det utbryter då ett krig mellan perserkatterna och örnens styrkor. Videon lånar sin estetik från historiska kinesiska kampsportsfilmer. Det har tolkats som att videon ligger i linje med Kinas övergripande budskap om kriget, vilket är att det är ett illegalt krig och ett hot mot global stabilitet, samt att Kina är en pålitlig, engagerad och diplomatisk aktör – i kontrast till ett USA som framställs som aggressivt och oberäkneligt.[35]

2.3 ”Ryktet om min död är starkt överdrivet”

Under krigets inledande fas höll Israels premiärminister Netanyahu ett inspelat tal i vilket han la fram motiven till den militära operationen mot Iran. Videon spreds online och det började cirkulera rykten om att den var fejkad för att maskera att Netanyahu hade dödats eller var mycket svårt skadad. Som bevis på att videon skulle vara AI-genererad angavs att Netanyahu skulle ha sex fingrar

---

[31] Detta narrativ har framförts i den amerikanska diskussionen om kriget, bland annat av medieprofilerna Tucker Carlson och Megyn Kelly. Richard Fausset och Ken Bensinger, “Rift Widens Among Republicans Over Israel and War in Iran”, *The New York Times*, 17 mars 2026, via: https://www.nytimes.com/2026/03/17/us/politics/iran-war-trump-conservative-divide-israel.html [2026-04-10].

[32] TACO, eller *Trump Always Chickens Out*, handlade initialt om USA:s tullpolitik men har nu blivit ett begrepp som används bredare för när Trump backar från initial hot eller krav. Hanna Lindström, “Experten om taco-trade: “Inte så förtjust i begreppet””, *SVT Nyheter*, 27 maj 2025, via: https://www.svt.se/nyheter/ekonomi/experten-om-taco-trade-inte-sa-fortjust-i-begreppet [2026-04-10]; Stephen Collinson, ”A day on the brink with Iran ended with a TACO and grave constitutional questions”, *CNN*, 8 april 2026, via: https://edition.cnn.com/2026/04/08/politics/trump-iran-taco-ceasefire-strait-of-hormuz-analysis [2026-04-10].

[33] Kyle Chayka, 2026.

[34] Videorna går att se på exempelvis Instagram och Youtube. Ett par utklipp går att se i artikel av Palm, 2026.

[35] De Zheng, “How China’s propaganda is spinning the Iran war”, *Deutsche Welle*, 31 mars 2026, via: https://www.dw.com/en/iran-war-chinese-propaganda-casts-us-as-reckless-aggressor/a-76607086 [2026-04-10].

på sin ena hand. Påståenden om att videon var fejkad avfärdades snabbt av diverse AI-detektionstjänster.[36]

Inom loppet av ett par dagar släpptes en video där Netanyahu själv kommenterade påståendena. Den är filmad på ett café i Jerusalem och bland annat håller han upp en hand i videon för att visa sina fem fingrar, vilket skulle vara ett tecken på att videon är äkta. På sociala medier drevs dock tesen om att videon – som alltså var ett försök att blottlägga och avslöja ett falskt påstående – var oäkta.[37]

Exemplet med Netanyahu illustrerar ett allt oftare förekommande fenomen där autentiskt innehåll påstås vara AI-genererat och därför förkastas. Det illustrerar svårigheterna med att hantera det AI-genererade innehållet – som Sofia Rubinson vid NewsGuard skriver: ”When *everything* could be fake, it becomes easy to belive that *anything* is”.[38]

Ett sätt att försöka bedöma vad som är äkta och inte är att använda detektionstjänster för AI-genererat innehåll eller andra tekniska hjälpmedel. Dessa har blivit en del av konflikten om sanningen och satts i blixtbelysning av Irankrigets inledande fas. I vissa fall handlar det om enklare verktyg, som omvänd bildsökning eller bedömning av text, men också mer avancerade tjänster för att upptäcka manipulerade satellitbilder. Satellitbilder har varit ett sätt att verifiera effekter av krig, kriser och konflikt i olika terränger, men nu fabriceras även satellitbilder i syfte att förvirra och vilseleda.[39] Ett ytterligare exempel är värmekartläggning, *heat-mapping*. Värmekartläggning har använts för att bedöma fotons äkthet, men det har också cirkulerat AI-genererade bilder som ser ut som om att de har genomgått värmekartläggning och därmed kan uppfattas som tekniskt verifierade och äkta.[40] Instrument som är skapade för att hjälpa oss att avgöra vad som är manipulerat har således använts i syfte att manipulera oss.

3 Avslutande reflektioner

Sammanfattningsvis finns det vissa reflektioner som kan göras om informationsmiljön omgärdandes Irankrigets första två månader. En övergripande är att krigets digitala dimma blir ännu tjockare av AI. Troligen är det en accelererande trend, åtminstone för överskådlig tid.

Innehållsmässigt har berättelsen om krigets informationsdimension under den inledande fasen kommit att handla mycket om den iranska kommunikationen (även om det inte nödvändigtvis alltid är den iranska regimen som är den officiella avsändaren). Den har varit innovativ, underhållande, följt en röd tråd och utmanat många stereotyper om iransk kommunikation och propaganda. Emerson T. Brooking, aktiv vid Digital Forensic Research Lab vid Atlantic Council, menar att de iranska legovideorna är den främsta innovationen i krigets informationsmiljö just för att de har lyckats bygga en berättelse som människor ville fortsätt se – trots att de är relativt långa och på så

[36] Se exempelvis Cintia Nabi Cabra, Pierre Moutot, Sammy Heung, ”Post falsely claim Netanyahu video fabricated to cover up his death”, AFP Fact Check, 1 april 2026, via: https://factcheck.afp.com/doc.afp.com.A4M24T3 [2026-04-09].

[37] P3 Nyheter, “Nej, Netanyahu är inte död – AI-rykten sprids online”, P3 Nyheter, 19 mars 2026, via: https://www.sverigesradio.se/artikel/netanyahus-virala-kaffeklipp-far-miljoner-att-spekulera [2026-04-09].

[38] Rubinson, 2026.

[39] Thomas Copeland, “AI-generated Iran war videos surge as creators use new tech to cash in”, BBC Verify, 7 mars 2026, via: https://www.bbc.com/news/articles/ckg8wvz427vo [2026-04-07].

[40] Shirin Anlen och Mahsa Alimardani, ”How AI Content Detection is Being Weaponized in the Iran War”, Techpolicy Press, 17 mars 2026, via: https://www.techpolicy.press/how-ai-content-detection-is-being-weaponized-in-the-iran-war/?utm_source=indicator.media&utm_medium=newsletter&utm_campaign=briefing-uk-gov-mulls-an-ai-label-mandate&_bhlid=6495ab0c0df4cc6fec2bfb85fddb3be38cb71b64 [2026-04-07].

vis utmanar antaganden om att gemene person på sociala medier idag inte tittar på klipp längre än ett par sekunder.[41]

Som beskrivs i en analys av ISD har Irans kommunikation till dato setts som osofistikerad och utan att lämna ett större avtryck.[42] Kommunikationen under kriget kan tolkas som ett försök att omförhandla den här bilden och göra en förflyttning, från att ses som en repressiv stat som inte minst förtrycker kvinnor, till att bli en aktör som slår i underläge mot ett aggressivt och arrogant USA. Hur Iran uppfattas över tid och om det sker någon substantiell förändring i bilden av landet återstår att se.

Det är uppenbart att den iranska regimtrogna kommunikationen har en mycket god kännedom om amerikanska inrikespolitiska debatter, liksom en kulturell förståelse för såväl USA som västvärlden i stort. Här finns lärdomar att dra om vikten av att förstå motståndaren för att få genomslag. Möjligen har AI-verktygen som används för att skapa filmerna bidragit, då de flesta AI-modeller är tränade på innehåll präglad av en ”västerländsk” kultur och kulturella troper.[43]

Som kontrast framstår den amerikanska kommunikationen, främst företrädd här av officiell kommunikation från Vita huset och närliggande aktörer, som självcentrerad med det egna handlandet i fokus – inte motståndaren, vilket är fallet i den pro-iranska kommunikation där inte minst president Trump spelar en huvudroll. I båda fallen framträder dock en kommunikationsstil och ett formspråk som är anpassat till sociala medier och samtidens informationsmiljö och internetkultur.

Framgent får vi kanske se fler exempel på när officiella aktörer – presidenter, ambassader, försvarsmakter, med flera – använder sig av ett mer internetanpassat tilltal för en allt större del av sin kommunikation, även under krig. Givet att det är billigt och enkelt att producera AI-genererat innehåll, och förutsatt att upphovsrättsfrågor ignoreras, finns det få begränsningar förutom den egna fantasin. Allt fler pekar på att den här typen av kommunikation bidrar till en *gamification* av krig, till *militainment* (en sammanslagning av *military* och *entertainment*).[44] Vad effekterna blir är osäkert, men en risk är att det minskar tröskeln för och motståndet mot en väpnad konflikt när det för allt fler framstår mer som ett tv-spel än verkliga livet.

På ett annat plan har mycket handlat om vad som är sant och vad som är falskt i informationsmiljön. Effektiviteten i detektionstjänster för AI-genererat innehåll och verifieringstjänster har diskuterats. På sikt kommer detektionstjänsterna för AI-genererat innehåll med stor sannolikhet bli bättre. Men de kommer troligen aldrig bli vattentäta. Kanske kommer färre tro på vad de ser online, vare sig det är sant eller inte. Det kan också ha effekt på konflikters efterspel när bevis på olika överträdelser antas vara osanna.

Detektions- och verifieringstjänster står inför resursutmaningar givet mängden innehåll som cirkulerar under pågående konflikter. Det finns helt enkelt för mycket innehåll och för lite tid att verifiera, bekräfta eller förkasta det i tillräckligt hög takt. Det är något att beakta ur ett svenskt

---

[41] Utöver Irankriget finns exempel på hur legovideorna har dykt upp i annan iransk kommunikation. Under maj 2026 postade den iranska ambassaden i Sverige två legovideor på sitt X-konto, där den ena handlade om Olof Palme och den andra om Folke Bernadotte och morden på dem. Olof Palme-videon handlar om konspirationer kring vem som mördade honom medan videon på Folke Bernadotte kopplar samman mordet på honom och förstörelsen av Gaza efter kriget mellan Israel och Hamas efter 7 oktober 2023. Isak Fritzon, ”Palmemordet nytt offer för Irans Lego-klipp”, *Aftonbladet*, 10 maj 2026, via: https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/k08M0a/iransk-legofilm-om-palmemordet [2026-05-26].

[42] Sikora och Bodnar, 2026.

[43] The Economist, ”In the AI propaganda war, Iran is winning”, *The Economist*, 17 april 2026, via: https://www.economist.com/culture/2026/04/17/in-the-ai-propaganda-war-iran-is-winning [2026-05-26].

[44] Kritik har bland annat framförts från veteraner från den amerikanska försvarsmakten, som att den amerikanska administrationens kommunikation bidrar till att separera uppfattningen om kriget från den faktiska verkligheten på marken. Eli Stokols, Ben Johansen, Jack Detsch och Paul McLeary, 2026.

totalförsvarsperspektiv – i händelse av krig och konflikt, vad ska verifieras och bemötas? Av vem och på vilka grunder? Legovideorna ställer också frågor om filter, moderering och detektion. Hur väl fångas propaganda och vilseledande information upp om den är paketerad på ett till synes oskyldigt, nästintill barnsligt, sätt?

Den inledande fasen av Irankriget aktualiserar frågor om kontons äkthet och gränsdragningen mellan legitimt innehåll, propaganda och vilseledande information. Vissa konton sprider vidare propaganda för att de tror på den. Andra för att det finns en möjlighet att tjäna pengar på innehåll som driver mycket engagemang.[45] Ytterligare några är oäkta och automatiserade konton som bidrar till bruset. Användningen av samma visuella språk och budskap kan vara en strategi för att försöka forma vad som uppfattas som sant, även om det är objektivt falska påståenden som sprids. Upprepningen blir en del av en större kontext inom vilket kriget tolkas och förstås.[46] I andra fall är själva syftet bara att översvämma informationsmiljön och försvåra såväl att nå ut som detektion, analys och förståelse. En möjlig framtida utveckling är att en fortsatt översvämning av AI-genererat innehåll i informationsmiljön leder till ett uppsving för traditionella, etablerade medier då de kan vara på plats och ge första-hands-uppgifter om händelseutvecklingen på marken.

Avseende modering och gränsdragningar finns det en rad frågor att ställa sig. Kan konton, aktörer eller till och med plattformar som upplåter eller sprider desinformation, propaganda och vilseledande innehåll under krig och konflikt stängas ner? Vilka rättsliga och etiska ramar finns det att förhålla sig till? Vem tar beslut och vad blir konsekvenserna på sikt? Här finns det både fördelar och nackdelar. Att låta falsk och vilseledande information vara i omlopp har sina risker. Att stänga ner konton och riskera digitala martyrskap och diskussioner om förtryck av yttrandefriheten har sina.

Slutligen, utvecklingen ställer krav på det svenska totalförsvaret och Försvarsmakten, i fred liksom krig. I händelse av ett angrepp på Sverige eller allierade inom Nato kommer informationsmiljön vara såväl något att hantera som att strategiskt använda sig av. Det är en gränsöverskridande utmaning under kontinuerlig förändring. Det motiverar också behovet av studier och analys av informationsmiljön och kommunikation under kris och krig, över tid.

---

[45] På X kan det exempelvis ske via ”Creator Revenue Sharing Programme”. Här har X dock antagit åtgärder för att försöka begränsa spridningen av vilseledande information i syfte att tjäna pengar. Copeland, 2026.

[46] Marcus Bösch, “Stop Calling it Disinformation”, *Understanding TikTok Substack,* 25 mars 2026, via: https://tiktoktiktoktiktok.substack.com/p/stop-calling-it-disinformation [2026-04-08].